

dr Bogdan PANEK

Autoreferat

informujący o zainteresowaniach i osiągnięciach w działalności naukowej

Urodziłem się 25 stycznia 1967 roku w Gubinie. Świadectwo dojrzałości uzyskałem w Liceum Ogólnokształcącym w Gubinie w 1985 roku. Wykształcenie wyższe zdobyłem w Wyższej Szkole Oficerskiej Wojsk Pancernych w Poznaniu.

Pracę zawodową rozpocząłem w sierpniu 1989 roku na stanowisku dowódcy plutonu czołgów. W styczniu 1992 roku wyznaczony zostałem na stanowisko dowódcy plutonu szkolnego. Następnie w styczniu 1994 objąłem stanowisko dowódcy kompanii czołgów.

W 1996 roku skierowany zostałem na studia dyplomowe w Akademii Obrony Narodowej w Warszawie, które ukończyłem z oceną bardzo dobrą w 1998 roku. Po ukończeniu studiów objąłem stanowisko asystenta z wykorzystaniem stanowiska adiunkta w Akademii Obrony Narodowej. W 1999 roku ukończyłem Podyplomowe Zaoczne Studia w zakresie Pedagogiki, a następnie w latach 1999 – 20001 byłem słuchaczem studiów w Akademii Dowodzenia Bundeswehry w Hamburgu. W październiku 2001 zostałem wyznaczony na stanowisko asystenta, a w latach 2004 - 2005 starszego wykładowcy w Akademii Obrony Narodowej. W marcu 2005 roku obroniłem na Wydziale Wojsk Lądowych AON rozprawę doktorską, napisaną pod kierownictwem naukowym dr hab. Waldemara Kaczmarka na temat: „*Operacyjne uwarunkowania współpracy cywilno-wojskowej*”.

We wrześniu 2005 roku zostałem wyznaczony na stanowisko adiunkta w Akademii Obrony Narodowej na Wydziale Wojsk Lądowych. W grudniu 2007 roku wyznaczony zostałem na stanowisko Kierownika Zakładu Działań Połączonych i Operacji Pokojowych w Wydziale Strategiczno-Obronnym AON. Następnie po restrukturyzacji AON w latach 2009 – 2010 pełniłem funkcję Kierownika Zakładu Operacji Połączonych na Wydziale Zarządzania i Dowodzenia AON. W 2012 roku

zajmuję stanowisko adiunkta w Wyższej Szkole Administracji Publicznej im. Stanisława Staszica w Białymstoku.

W trakcie studiów w Akademii Dowodzenia Bundeswehry oraz pracy w Akademii Obrony Narodowej uczestniczyłem w wielu seminariach i ćwiczeniach obejmujących zarówno sferę militarną, jak i pozamilitarną, które pozwoliły mi nie tylko poszerzyć horyzonty myślowe, ale także zrozumieć procesy i zależności zachodzące w sferze pozamilitarnej.

Z racji uzyskanego wykształcenia i miejsca pełnienia służby moje zainteresowania początkowo koncentrowały się wokół problematyki dowodzenia w operacji. Istotnym impulsem do rozszerzenia moich zainteresowań obejmujących szeroko pojmowaną problematykę działań połączonych, a w tym wielonarodowych operacji reagowania kryzysowego dały mi studia w Akademii Dowodzenia Bundeswehry w Hamburgu oraz praca naukowo-dydaktyczna w Akademii Obrony Narodowej. W trakcie studiów w Akademii Dowodzenia Bundeswehry miałem możliwość nie tylko nabycia nowej wiedzy na szczeblu operacyjnym i strategicznym, ale także mogłem skonfrontować moje dotychczasowe poglądy i doświadczenia z punktem widzenia prezentowanym przez oficerów innych narodowości. Sprzyjał temu udział w studiach oficerów ze wszystkich państw członkowskich NATO. Było to dla mnie formalne i nieformalne forum wymiany informacji, doświadczeń oraz zrozumienia poglądów i mentalności różnych nacji. W znacznej mierze wpłynęło to na kształtowanie się bardziej obiektywnych poglądów na problemy związane z aspektami wielonarodowych operacji reagowania kryzysowego oraz bezpieczeństwem transatlantyckim.

Inspirującym doświadczeniem dla przyszłej pracy naukowej był udział w ćwiczeniach międzynarodowych i narodowych oraz odbyte podróże studyjne. Do najbardziej interesujących ćwiczeń pod tym względem zaliczam:

1. Wielonarodowe ćwiczenie „*KOREX 2000*” (Hamburg) - operacja w myśl art. 5 Traktatu Waszyngtońskiego prowadzona na obszarze Europy Centralnej.
2. Wielonarodowe ćwiczenie „*COMBINED EFFORT 2000*” (Hamburg) – operacja reagowania kryzysowego.

3. Wielonarodowe ćwiczenie „*CRYSTAL EYGEL 2001*” (Drawsko Pomorskie) - operacja w myśl art. 5 Traktatu Waszyngtońskiego prowadzona na obszarze Europy Centralnej.
4. Wielonarodowe ćwiczenie „*JOINT HARMONY 2001*” (Hamburg) – operacja wsparcia pokoju.
5. Wielonarodowe ćwiczenie „*JOINT RELIEF 2001*” (Hamburg) - operacja humanitarna.
6. Wielonarodowe ćwiczenie „*JOINT EXTRACTION 2001*” (Hamburg) - operacja ewakuacyjna.
7. Wielonarodowe ćwiczenie „*JOINT RESPONSE 2001*” (Hamburg) - operacja reagowania kryzysowego.
8. Wielonarodowe ćwiczenie „*KOREX 2002*” (Hamburg) – operacja reagowania kryzysowego.
9. Wielonarodowe ćwiczenie wspomagane komputerowo „*COMMON TRIAL 2003*” (Hamburg) – operacja reagowania kryzysowego.
10. Wielonarodowe ćwiczenie wspomagane komputerowo „*COMMON TRIAL 2004*” (Hamburg) – operacja reagowania kryzysowego.
11. Wielonarodowe ćwiczenie wspomagane komputerowo „*COMMON TRIAL 2005*” (Hamburg) – operacja reagowania kryzysowego.
12. Wielonarodowe ćwiczenie „*COMMON MISSION 2003 - 2006*” (Warszawa) - będąc jego współautorem i głównym autorem ćwiczenia.
13. Narodowe ćwiczenie dowódczo-sztabowe wspomagane komputerowo „*TARCZA 2007*” (Warszawa) – główny autor ćwiczenia.
14. Wielonarodowe ćwiczenie dowódczo-sztabowe wspomagane komputerowo „*WSPÓLNY WYSIŁEK 2008*” (Warszawa) – operacja reagowania kryzysowego - główny autor ćwiczenia.
15. Wielonarodowe ćwiczenie dowódczo-sztabowe wspomagane komputerowo „*WSPÓLNY WYSIŁEK 2009*” (Warszawa) – operacja reagowania kryzysowego - główny autor ćwiczenia.

Do najbardziej interesujących podróży studyjnych zaliczam Frankreich-Reise (10-14.04.2000), Marine-Reise (05-08.2000), Luftwaffenreise (03-07.05.2000), NATO-Reise 1 (12-13.12.2000), NATO - Reise 2 (23-27.05.2001), USA-Reise (03-18.09.2001).

1. Dowództwa i bazy sił lądowych, powietrznych oraz morskich: Luftwaffeführungskommando, Köln (03-04..2000), Flottenkommando, Glücksburg (06-07.2000), Marine Corps Base, Camp Lejeune (05-06.09.2001), Norfolk (06.09.2001) - USA.

2. Sojusznicze stanowiska dowodzenia: SHAPE (13.12.2000, Mons, Belgia), NATO HQ (12.12.2000, Bruksela), NATO Regional Command South (23-25.04.2001, Neapol, Włochy).

3. Uczelnie wojskowe: Command and General Staff College (10-15.11.2001), Ft. Leavenworth (USA), Centro Superior de Estudios de la Defensa Nacional – CESEDEN (26.04.2001, Madryt – Hiszpania), Ecole Militaire (10.04.2000), Paryż – Francja)

4. Instytucje polityczne: Federal Ministry of Defence (06.09.1999), Bonn, RFN), US State Department (07.09.2001), Washington, USA), Pentagon (07.09.2001, Washington, USA).

Z racji pełnienia służby w Akademii Obrony Narodowej oraz doświadczenia i wiedzy będącej efektem uczestnictwa w powyższych przedsięwzięciach, jak również pracy naukowo-dydaktycznej w AON, moje zainteresowania badawcze skoncentrowały się na problematyce działań i operacji połączonych. Prace analityczne realizowane przez Zakład Działań Połączonych i Operacji Pokojowych oraz własne przemyślenia zawęziły natomiast obszar zainteresowań naukowych do roli wielonarodowych operacji reagowania kryzysowego, postrzeganych jako narzędzie realizacji polityki bezpieczeństwa transatlantyckiego, a tym samym znacząco wpłynęły na kształt i zawartość przedstawionej rozprawy habilitacyjnej.

W czasie kwerendy literatury dostrzec można znaczną dysproporcję pomiędzy znaczeniem, jakie odgrywają wielonarodowe operacje reagowania kryzysowego we współczesnym świecie, a odzwierciedleniem tej problematyki w literaturze. W rozważaniach polskich teoretyków zajmujących się problematyką bezpieczeństwa zagadnienia te są marginalizowane. Interesujące i cenne przemyślenia w tym zakresie istnieją najczęściej w publikacjach pokonferencyjnych.

Powyższe determinanty skłoniły mnie do próby kompleksowego przedstawienia zagadnień związanych z rolą i miejscem wielonarodowych operacji reagowania kryzysowego w środowisku bezpieczeństwa transatlantyckiego. Ze względu na wieloaspektowość podjętej problematyki w prowadzonych badaniach i analizach skupiłem się głównie na dwóch organizacjach, a mianowicie: NATO i Unii

Europejskiej, które są postrzegane współcześnie jako główne podmioty w kreowaniu środowiska bezpieczeństwa transatlantyckiego.

Po zakończeniu rozprawy doktorskiej uczestniczyłem w pracach zespołów badawczych, które zajmowały się bezpośrednio lub pośrednio zagadnieniami wielonarodowych operacji reagowania kryzysowego.

Do najważniejszych prac naukowo-badawczych, którymi kierowałem lub uczestniczyłem, zaliczam:

1. B. Panek (red.nauk.): **Współczesny wymiar operacji pk. „Wymiar”** - część 1 (*Ewolucja i uwarunkowania współczesnych operacji*), AON, Warszawa 2009. Praca zbiorowa, redakcja naukowa, opracowanie własne 149 stron.
2. B. Panek: **Współczesny wymiar operacji pk. „Wymiar”** - część 2 (*Wymagania wobec sił zbrojnych w kontekście obecnych i przyszłych operacji*), AON, Warszawa 2009, 150 stron.
3. **Polityka bezpieczeństwa w stosunkach transatlantyckich**, AON, Warszawa 2007. Praca zbiorowa pod kierunkiem J. Gryza, opracowanie własne 42 strony.
4. **Model edukacji dla europejskiego bezpieczeństwa i obrony cz.2**, AON, Warszawa 2007. Praca zbiorowa pod kierunkiem P. Sienkiewicza, opracowanie własne 20 stron.
5. **Koncepcja działań połączonych – współczesny wymiar strategii wojskowej**, AON, Warszawa 2008. Praca zbiorowa pod kierunkiem J. Pawłowskiego, opracowanie własne 40 stron.
6. **Funkcje i zdolności sił połączonych w operacjach reagowania kryzysowego**, AON, Warszawa 2008. Praca zbiorowa pod kierunkiem M. Kozuba, opracowanie własne 85 stron.
7. **Planowanie działań SZ RP w wielonarodowych, połączonych operacjach reagowania kryzysowego**, AON, Warszawa 2008. Praca zbiorowa pod kierunkiem R. Kwećka, opracowanie własne 71 stron.
8. **Instytucjonalizacja stosunków transatlantyckich w sferze bezpieczeństwa międzynarodowego**, AON, Warszawa 2008. Praca zbiorowa pod kierunkiem R. Kwećka, opracowanie własne 45 stron.
9. **Europejski system reagowania kryzysowego cz.1**, AON, Warszawa 2008. Praca zbiorowa pod kierunkiem J. Gryza, opracowanie własne 36 stron.

10. **Czynniki determinujące zmiany w strategiach państw i organizacji międzynarodowych**, AON, Warszawa 2008. Praca zbiorowa pod kierunkiem R. Kwećki, opracowanie własne 24 strony.
11. **Uwarunkowania planowania działań SZ RP w wielonarodowej operacji reagowania kryzysowego**, AON, Warszawa 2009. Praca zbiorowa pod kierunkiem R. Kwećki, opracowanie własne 46 stron.
12. **Strategia wojskowa w teorii i praktyce**, AON, Warszawa 2009. Praca zbiorowa pod kierunkiem R. Niedźwiecki, opracowanie własne 25 stron.
Z kolei, do najważniejszych monografii zaliczam:
 1. B. Panek, **Polityka Bezpieczeństwa Sojuszu Północnoatlantyckiego (NATO)**, Słupsk 2012, ISBN 978-83-933353-5-0, 184 strony.
 2. B. Panek, **Problemy Europejskiej Polityki Bezpieczeństwa**, Gdańsk 2011, ISBN 978-83-933353-9-8, 135 stron.
 3. B. Panek, **Operacje reagowania kryzysowego**, AON, Warszawa 2007, ISBN 978- 83-7523-018-5.
 4. **Bezpieczeństwo w stosunkach transatlantyckich**, wyd. Adam Marszałek 2008. Praca zbiorowa pod redakcją naukową J. Gryza, opracowanie własne 51 stron. ISBN 978-83-76-11-056-1
 5. **System reagowania kryzysowego Unii Europejskiej**, wyd. Adam Marszałek 2010. Praca zbiorowa pod redakcją naukową J. Gryza, opracowanie własne 39 stron. ISBN 978-83-7611-559-7.
 6. M. Kozub, B. Panek, **Siły zbrojne jako narzędzie realizacji polityki bezpieczeństwa międzynarodowego**, SWSPZ, Łódź – Warszawa 2010, ISBN 978-83-60230-99-2, opracowanie własne 100 stron.
 7. B. Panek, **Operacje połączone cz.1. „Podstawy Teoretyczne”**, AON, Warszawa 2008, redakcja naukowa, opracowanie własne 60 stron, ISBN 978- 83-7523-040-6.

Złożoność i zakres problemów badawczych spowodowały, że część uzyskanych wyników badań i analiz opublikowałem jako współautor, co pozwoliło na wyczerpujące i merytoryczne przedstawienie podnoszonych tam zagadnień w powiązaniu z poglądami współautorów będących ekspertami w swoich

dziedzinach. Sądzę, że każda z tych prac wybiegała w dużym stopniu naprzeciw oczekiwaniom zarówno praktyków, jak i teoretyków zajmujących się zagadnieniami wielonarodowych operacji reagowania kryzysowego postrzeganych przez pryzmat bezpieczeństwa transatlantyckiego, gdyż w tym zakresie w wielu przypadkach praktyka zdecydowanie wyprzedza teorię. Uzyskane wyniki badań propagowałem publikując je w: „Zeszytach Naukowych AON”, „Kwartalniku Bellona”, „Roczniku Bezpieczeństwa Morskiego” oraz „Kwartalniku Przegląd Wojsk Lądowych”.

Do najbardziej wartościowych artykułów zaliczam:

1. B. Panek, **Operacje reagowania kryzysowego NATO**, Zeszyty Naukowe AON nr 3/ 2007.
2. B. Panek, **Operacje reagowania kryzysowego w europejskiej polityce bezpieczeństwa i obrony**, Zeszyty Naukowe AON nr 4/ 2007.
3. B. Panek, **Dowodzenie w operacjach reagowania kryzysowego NATO**, MON, Bellona nr 1/ 2008.
4. B. Panek, **Działania bazujące na efektach (EBO)**, Przegląd Wojsk Lądowych nr 2/ 2008.
5. B. Panek, **Przygotowanie i przebieg operacji Iraqi Freedom 2003**, Zeszyty Naukowe AON nr 4/ 2008.
6. B. Panek, **Operacje reagowania kryzysowego Unii Europejskiej**, MON Bellona nr 4/ 2009.
7. B. Panek, **Wpływ uwarunkowań globalnych na współczesne i przyszłe postrzeganie bezpieczeństwa morskiego**, Rocznik Bezpieczeństwa Morskiego, Rok 3, Gdynia 2009.
8. B. Panek, **Polityka nuklearna NATO - cz.1. (Polityka nuklearna NATO w 2010 roku)**, Kwartalnik Przegląd Wojsk Lądowych 2013.
9. B. Panek, **Polityka nuklearna NATO - cz.2. (Wytyczne Waszyngtonu w kontekście przyszłej polityki nuklearnej i ich wpływ na nową koncepcję strategiczną Sojuszu)**, Kwartalnik Przegląd Wojsk Lądowych 2013.
10. B. Panek, **Polityka nuklearna NATO - cz.3. (Broń jądrowa, tarcza antyrakietowa, rozszerzone odstraszanie)**, Kwartalnik Przegląd Wojsk Lądowych 2013.
11. B. Panek, **Wspólna Polityka Bezpieczeństwa i Obrony UE w stosunkach transatlantyckich**, Kwartalnik Przegląd Wojsk Lądowych 2013.

12.B. Panek, **Współpraca Unii Europejskiej i USA w obszarze polityki bezpieczeństwa**, Kwartalnik Przegląd Wojsk Lądowych 2013.

13.B. Panek, **Przyszłość NATO w drugiej dekadzie XXI wieku**, MON, Bellona 2013.

Nie mniejsze znaczenie, moim zadaniem, miało propagowanie badań w trakcie konferencji i sympozjów. Sprzyjał temu udział w cyklicznych konferencjach i sympozjach takich jak:

1. Sympozjum naukowe, **Polska i Niemcy w obliczu nowych wyzwań**, Warszawa 2001.
2. VI Międzynarodowa Konferencja Łączności, **Łączność operacjach reagowania kryzysowego**, Warszawa 2003.
3. Sympozjum naukowe, **Stan stosunków polsko-niemieckich**, Warszawa 2003.
4. Konferencja naukowa, **Europejska strategia bezpieczeństwa „Bezpieczna Europa w lepszym świecie“ – Europejskie zdolności działania pomiędzy ponadnarodowymi wizjami i narodowymi interesami**, Hamburg 2004.
5. Konferencja naukowa, **Stan stosunków polsko-niemieckich po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej**, Warszawa 2004.
6. Konferencja naukowa, **Przedmiot badań i system pojęć współczesnej sztuki wojennej**, Warszawa 2006.
7. Konferencja naukowa, **Współpraca cywilno-wojskowa: sprawdzian w Afganistanie**, Wiedeń 2006.
8. Konferencja naukowa, **Współpraca niemiecko-polska w obszarze wojskowym i wojskowo - politycznym**, Warszawa 2008.
9. Konferencja naukowa, **60 lat NATO – 10 lat członkostwa Polski**, Warszawa 2009.
10. Konferencja naukowa, **Wielonarodowy Korpus Północ-Wschód – stan faktyczny, cele i udział w operacji ISAF (2010) w Afganistanie**, Warszawa 2010.
11. Konferencja naukowa, **Reforma Bundeswehry**, Warszawa 2011.

12. Konferencja naukowa, **Przyszłe wyzwania dla europejskiej przestrzeni – przemysł kosmiczny**, Warszawa 2012.

13. Sympozjum naukowe, **Kryzys i zarządzanie, teoria i praktyka**, Czerwony Bór 2012.

Reasumując, mój dotychczasowy dorobek naukowy obejmuje 16 pozycji opublikowanych przed obroną rozprawy doktorskiej oraz 47 publikacji po doktoracie. Wśród tych publikacji znajduje się między innymi 21 opracowań naukowych, 19 monografii i skryptów oraz 23 artykuły popularno - naukowe.

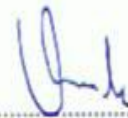
Jestem także autorem 3 programów studiów. Ponadto, kierowałem 32 pracami studyjnymi i licencjackimi.

Warszawa

(miejsowość)

15.01.2013

(data)

(podpis habilitanta)